

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ	Интегрисане студије фармације
КАТЕДРА	Катедра за фармацију
НАЗИВ ПРЕДМЕТА	ФИЗИЧКА ХЕМИЈА
СТАТУС ПРЕДМЕТА	Обавезан
Услов:	Биофизика (за полагање испита)

Година студија	Зимски сем. (бр. час. нед.)		Летњи сем. (бр. час. нед.)		Број колоквијума	Број семинара	Број ЕСПБ
	Предавања	Вежбе	Предавања	Вежбе			
прва	0	0	4	2	4	0	7
Методе извођења наставе		Предавања, лабораторијске вежбе					

ЦИЉ	Разумевање суштине, узрока и законитости појава у процесима физичке и хемијске трансформације материје и енергије. Пружање основе за проширење теоријских и практичних знања неопходних за фармацеутску хемију и технологију као и инструменталне фармацеутске анализе	
СВРХА	Знања	Упознавање структуре материје, природе хемијске везе и стања материјалних система у процесима растварања, адсорпције, фазних, хемијских и електрохемијских трансформација
	Вештине	Практична примена знања у лабораторијском раду на пољу упознавања структуре атома и молекула, физичких, хемијских, топлотних и електрохемијских трансформација и процеса.

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА: *Теоријска настава – методске јединице*

- Структура атома и хемијска веза: Експерименталне основе квантне теорије; Боров (Bohr) модел атома; Таласна природа материје; Шредингерова (Schrödinger) једначина; Атомске орбитале и њихово преклапање при стварању хемијске везе; Језгро атома; Радиоактивност; Нуклеарна хемија/физика у медицини.
- Особине молекула: Оптичке, електричне и магнетне особине.
- Агрегатна стања материје: Теорија гасног стања и реални гасови; Теорија течног стања, течни кристали; Теорија чврстог стања, кристално стање; класификација кристала, основни закони кристалографије; паковање честица у кристалној решетци.
- Хемијска термодинамика: Дефиниција и примена првог принципа термодинамике у физичко-хемијским процесима; Унутрашња енергија и енталпија; Моларни топлотни капацитети; Џул-Томсонов (Joule-Thomson) ефекат; Ефикасност претварања топлоте у рад; Други закон термодинамике; Хелмхолцова (Helmholtz) енергија. Гибсова (Gibbs) енергија; Хемијски потенцијал; Термодинамички критеријуми равнотеже.
- Раствори: Прави раствори; Теорија растварања; Колигативне особине раствора; Колоидни дисперзни системи; Основи реологије;
- Равнотежа фаза, Фазне трансформације и фазни дијаграми: Клапејронова (Clapeyron) једначина; Гибсово (Gibbs) правило фаза; Дијаграми са еутектикумом, конгруентном и инконгруентном тачком топљења, са серијом чврстих раствора; Дијаграми коњугованих смеша.
- Површинске појаве: Адсорпција, физичка и хемијска адсорпција; Гибсова (Gibbs), Фројдлхова (Freundlich) и Ленгмирова (Langmuir) адсорпциона изотерма.
- Хемијска кинетика: Брзина и механизам хемијских реакција; Константа брзине хемијских реакција; Молекуларност и ред хемијских реакција; Арениусова (Arrhenius) теорија брзине хемијских реакција; Енергија активације; Сложене хемијске реакције; Интегралне и диференцијалне методе за одређивање брзине хемијских реакција; Утицај температуре на брзину хемијске реакције; Катализа и каталитичке реакције.
- Електрохемија: Врста проводника; Преводни бројеви; Фарадејови (Faraday) закони; Нернстова (Nernst) теорија потенцијала електроде; Врста електрода; Електрохемијски спрегови; Електромоторна сила; Електролиза; Напон разлагања; Кинетика електрохемијских реакција (Тафелов, Tafel, дијаграм).

Практична настава – методске јединице

- Први циклус: Одређивање моларне масе (Метода Виктора Мајера, Victor Meyer; Вискозност (капиларном методом); Површински напон (сталагмометријском методом); Напон паре (изотензиоскопском методом)
- Други циклус: Растворљивост; Коefицијент расподеле; Топлота растварања; Топлота неутрализације.
- Трећи циклус: Адсорпција (Фројдлхова, Freundlich, адсорпциона изотерма; Одређивање константе брзине инверзије сахарозе; Одређивање константе брзине киселе хидролизе етилацетата;
- Четврти циклус: Потенциометријско одређивање рН – вредности; Одређивање отпорног капацитета кондуктометријске ћелије.

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА	Обавезна	Др Самјуел Глестон, „Уџбеник физичке хемије“, Научна књига Београд, 1967.
	Допунска	

40 Вредновање рада студента – број бодова за поједину активност							
Предиспитне обавезе					Завршни испит		Укупно
Предавања	Вежбе	Колоквијум	Семинарски рад	Остало	Писмени	Усмени	100
0	0	40	0	0	20	40	

Списак наставника и сарадника							
Сарадник	Асистент	Предавач	Проф. струк. студ.	Доцент	Ван. проф.	Ред. проф.	Научник
1	2	1		1			
1. Доцент др Михаљ Поша 2. Асистент др Ана Себењи 3. Асистент Зита Фаркаш, Мрharm 4. Коста Поповић, сарадник у настави							

Шеф Катедре
Доц. др Биљана Божин с.р.